

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant: **Petr Kubín**

Název práce: **Rozhodné právo závazkových vztahů s mezinárodním prvkem**

Datum odevzdání práce: 20. února 2020

I. Aktuálnost a náročnost tématu

Tématem diplomové práce je oblast, která je z praktického hlediska velmi důležitá a zároveň velmi široká. Toto téma nabízí zajímavé otázky ke kritické analýze, nicméně diplomant se jej rozhodl pojmout v celé jeho šíři, což byl úkol velmi náročný, vyžadující značný rozsah práce. To mu na druhé straně neumožňovalo jít do větší analytické hloubky a práce je pojata spíše deskriptivně jako přehled platné úpravy. Ostatně sám diplomant na s. 2 uvádí, že cílem práce je „poskytnout základní vodítka k aplikaci“ právních norem platných v dané oblasti. Tohoto úkolu se nicméně zhostil zevrubně a poctivě, s využitím celé řady pramenů, včetně těch zahraničních.

II. Kritéria hodnocení práce

Diplomant nejdříve vymezil základní pojmy a prameny práva v dané oblasti a následně se věnuje dvěma základním oblastem závazkového práva s mezinárodním prvkem, tedy poměrům smluvním a mimosmluvním. Takto postupně analyzuje hlavní prameny práva, s důrazem na dva nejvýznamnější, tj. Nařízení Řím I a Nařízení Řím II. Třebaže autor avizuje, že se pokusí v práci nabídnout řešení různých výkladových problémů, převažující metodou práce je metoda deskriptivní, částečně se vyskytuje též metoda komparativní. Je třeba ocenit, že diplomant se na několika místech nebojí předestřít vlastní názor na problematiku, ne vždy se s jeho závěry nicméně ztotožňují (srov. níže část III posudku).

Práce je velmi přehledně členěna do úvodu, šesti věcných kapitol a závěru, celkem na 89 stranách textu (nepočítaje seznam literatury apod.). Názvy kapitol jsou výstižné, řazení i struktura textu jsou také vhodně zvoleny. Práce pokrývá kolizní i přímou úpravu závazkových poměrů s mezinárodním prvkem. Diplomant v zásadě zahrnuje všechny prameny práva v dané oblasti, a to včetně dvoustranných dohod o právní pomoci. Jediné, co mu snad lze v tomto ohledu vytknout, je, že nezmínil hmotněprávní úpravu obsaženou v normách EU, ať již jde o různé spotřebitelské směrnice či směrnici o opožděných platbách, neboť tyto normy obsahují úpravu, které je možné se za určitých okolností dovolat přímo, tj. nikoliv pouze jako součásti rozhodného práva. Podobně mohlo být pro úplnost alespoň zmíněno soft law (např. UNIDROIT Principles for International Commercial Contracts). Nejedná se nicméně o zásadní nedostatek práce.

Práce je zpracována na velmi dobré stylistické úrovni, jazyk je odborně na výši a práce neobsahuje ani zásadní gramatické nedostatky; také překlepy se vyskytují velmi výjimečně, což ukazuje diplomantovu pečlivost, pokud jde o formální stránku práce. Určitou výhradu mám nicméně k používání termínu závazkový „vztah“, když nová soukromoprávní rekonstrukce preferuje pojem „poměr“. Bylo by bývalo vhodné tuto terminologickou odlišnost alespoň zmínit.

Autor vychází nejenom z české, ale i zahraniční literatury, počet citovaných pramenů je na relativně vysoké úrovni na diplomovou práci, poznámkový aparát je zpracován v souladu s citačními standardy. Ne všechny prameny uváděné v seznamu literatury diplomant konkrétně cituje v textu, ale akceptuji, že některé publikace mu mohly být pouze zdrojem pro potvrzení, že téma zpracoval cele a úplně.

III. Případná další vyjádření k práci

Autor na s. 6 tvrdí, že rozdělení působnosti mezi Nařízením Řím I a Nařízením Řím II je nejasné a že pomyslná dělicí čára musela být nakreslena až judikaturou SDEU. Následně však cituje judikaturu, která přijetí obou nařízeních předcházela, takže nemohla kreslit dělicí čáru mezi v té době neexistujícími předpisy. Navíc v práci nikde neidentifikuje konkrétní příklady závazkových právních poměrů, u nichž by bylo nejasné, zda spadají do působnosti Nařízením Řím I nebo Nařízením Řím II.

Diplomant se na s. 12 zabývá otázkou, „jaké úpravě dát přednost v případě střetu unifikované kolizní normy s normou přímou.“ Dochází sice ke správnému závěru, ale pomíjí, že daná otázka již byla řešena v judikatuře Nejvyššího soudu (srov. 23 Cdo 3439/2018), a to v souladu se zásadně jednoznačným názorem doktríny. Absenci jakékoliv judikatury Nejvyššího soudu ČR v celé práci považuji za její relativně významný nedostatek, neboť tento soud se měl možnost vyjádřit již k vícero otázkám spadajícím do posuzované oblasti a bylo by přínosné, kdyby diplomant tuto judikaturu zohlednil.

Zásadně nesouhlasím s vymezením osobní působnosti Nařízením Řím I uvedeným na s. 34, když diplomant tvrdí, že se „použije na všechny osoby nacházející se na území členských států (s výjimkou Dánska).“ Tento závěr je nesprávný. Pokud je dána věcná a temporální působnost Nařízením Řím I a české soudy (jakož i jiné soudy států EU, vyjma Dánska) mají pravomoc danou věc projednat, použije se tento předpis ve vztahu k osobám nacházejícím se kdekoli na světě, ať už v Dánsku nebo třeba Austrálii. Zajímavé je, že diplomant k tomuto správnému závěru sám dochází na s. 37 v souvislosti s univerzální použitelností (čl. 2 Nařízením), takže v tomto ohledu obsahuje práce nevyporádaný rozpor.

Diplomant relativně dobře pracuje s judikaturou SDEU, nicméně nebyl zřejmě dostatečně důsledný při rešerši judikatury z několika posledních let,¹ neboť nezahrnul některé velmi významné judikáty (ať již v pozitivním či negativním smyslu) z dané oblasti. V případě Nařízením Řím I by si zasloužil alespoň zmínku např. judikát C-191/15 *Amazon*, u výkladu Nařízením Řím II neměl být opomenut judikát C-350/14 *Lazar*.

IV. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

S výjimkou postřehů uvedených v přechodí části, nemám k diplomové práci další výhrady či připomínky.

V rámci obhajoby uvítám odpovědi či doplňující stanoviska k výše uvedeným připomínkám a otázkám, zejména pak konkrétní příklady závazkových poměrů, u nichž může podle autora

¹ Zdá se, že v tomto směru citoval pouze judikáty, na které narazil v citované literatuře a neprováděl tak samostatnou rešerši judikatury SDEU.

vznikat pochybnost, zda spadají do Nařízení Řím I či Nařízení Řím II a dále jeho názor na rozsudek SDEU ve věci *Amazon* (C-191/15).

V. Doporučení práce k obhajobě

Diplomant sepsáním diplomové práce projevil své schopnosti samostatné práce a přehled v úpravě dané oblasti. I přes výše uvedené výhrady hodnotím práci jako celkově zdařilou a způsobilou k obhajobě.

VI. Navržený klasifikační stupeň

S ohledem na výše uvedené předběžně navrhuji klasifikační stupeň velmi dobře, konečný výsledek bude záviset na ústní obhajobě.

V Praze dne 25. dubna 2020

JUDr. Petr Bříza, LL.M., Ph.D.